

UN PÚBLIC HERETAT

AVANTPROJECTE

2025
MARIA LAGUARDIA PONS
ART, TECNOLOGIA I IMPRESSIÓ

Un públic heretat

PUNT D'INICI

Des que soc petita a la casa del poble hem tingut un museu a la planta baixa, on el meu avi va acumular i catalogar durant anys eines de tota mena, rodes de carro, fanals, morters, ulleres i altres objectes quotidians de la seva família. A banda, l'avi es va dedicar a etiquetar totes les peces per recollir en una llibreta la utilitat de cadascuna i el seu any de creació.

Vàries dècades després, també va decidir començar a col·leccionar llaunes de refrescs al costat d'aquestes eines; tota la família hi va col·laborar, guardàvem les llaunes que ens semblaven diferents, i jo als estius em passava hores mirant la col·lecció vigilant que no hi hagués repeticions. A més, en un racó hi ha apilades totes les joguines del meu germà i meves, alguns treballs de l'escola i una petita col·lecció d'ampolles de licors en miniatura del meu pare. Així, el conjunt de la sala és bastant peculiar i, per rematar-ho, al mig de l'habitació hi ha dues grans taules de fusta on fem les reunions familiars.

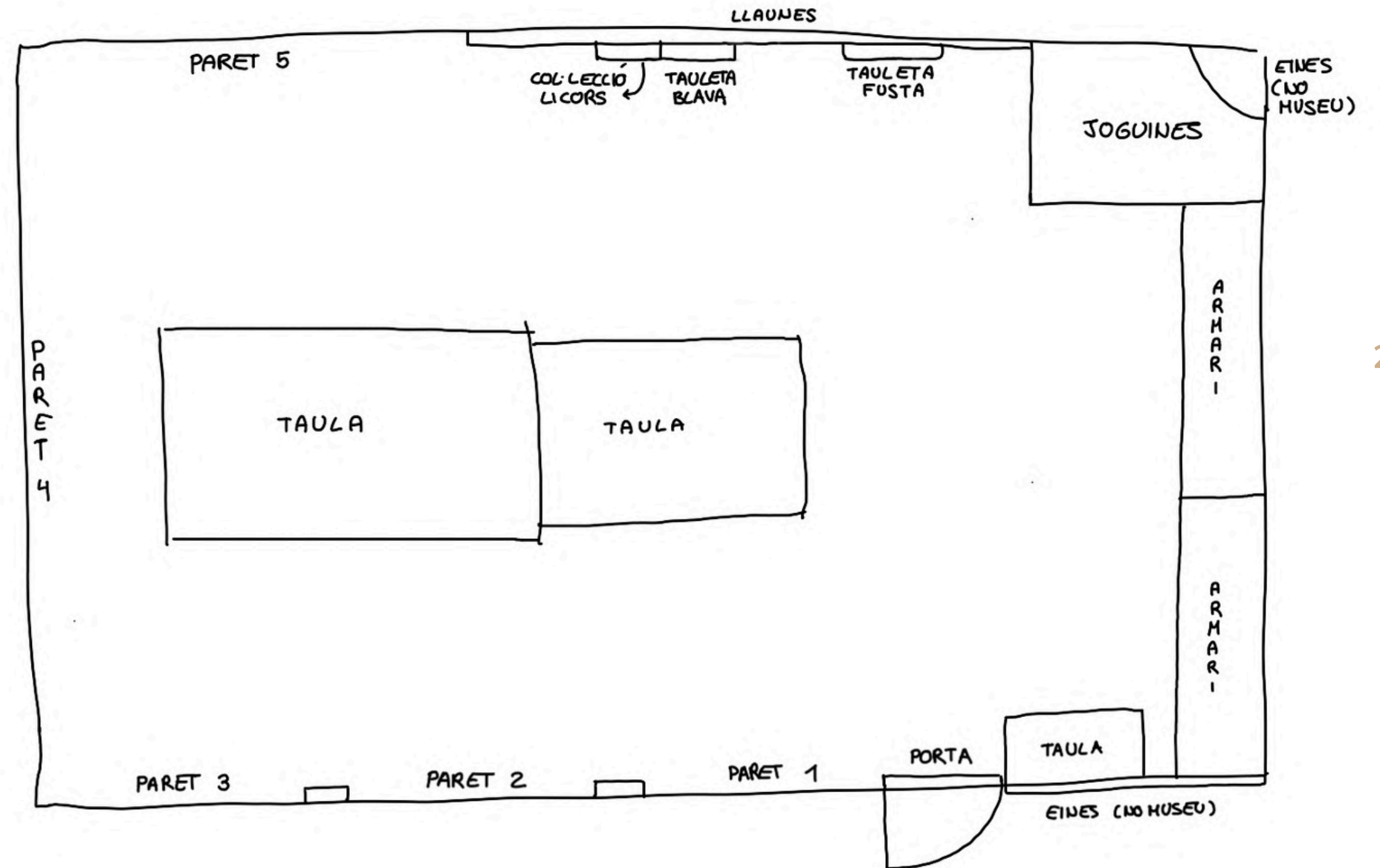

Un públic heretat

DOCUMENTACIÓ

Aquesta primera documentació se centra principalment en allò que el meu avi va concebre com el museu; és a dir, les eines i objectes que va catalogar amb aquesta intenció. Hi ha molta informació per recollir i processar, així he començat intentant entendre la concepció de l'avi sobre el museu -com cataloga els objectes, com els organitza, quina importància els atribueix?...- abans d'analitzar el que jo considero el museu, que també acolliria les llaunes, joguines i trastos varis.

Per començar, em vaig dirigir de nou al museu, aquesta vegada amb una càmera i una llibreta. Allí vaig elaborar un plànol senzill per intentar descriure l'espai i entendre la disposició i organització de les eines, per determinar si es tracta d'una distribució aleatòria o intencionada.

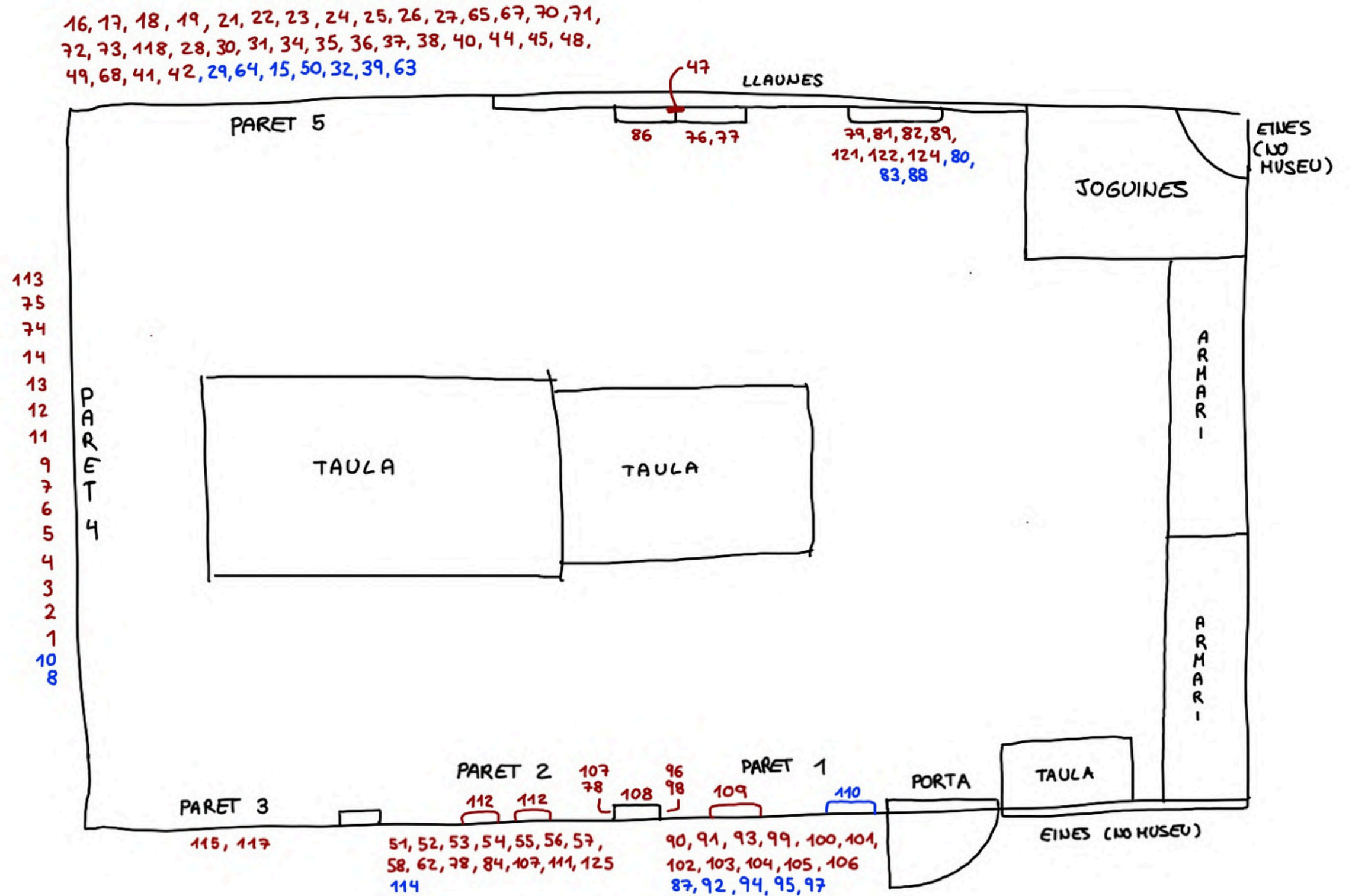

Un públic heretat
DOCUMENTACIÓ

En segon lloc, vaig fotografiar, dibuixar i esquematitzar el museu per identificar cada eina i la seva posició. També vaig prendre la llibreta on l'avi recollia les seves anotacions per estudiar-la de més prop. Amb aquests materials, he elaborat una sèrie de fitxes que contenen les fotografies de les parets del museu amb els números que identifiquen cada element i els apunts de l'avi amb la seva transcripció. En aquest procés he trobat alguns imprevistos; objectes que han perdut l'etiqueta, números repetits o esborrats, objectes possiblement desapareguts i algunes descripcions que no coincideixen amb l'objecte que porta la seva etiqueta. Res gaire greu, però això ha suposat que hagi hagut de revisar i intentar completar la catalogació de l'avi, que amb el meu poc coneixement sobre agricultura i la barrera lingüística que imposa l'escriptura de l'avi, ha estat una tasca complicada.

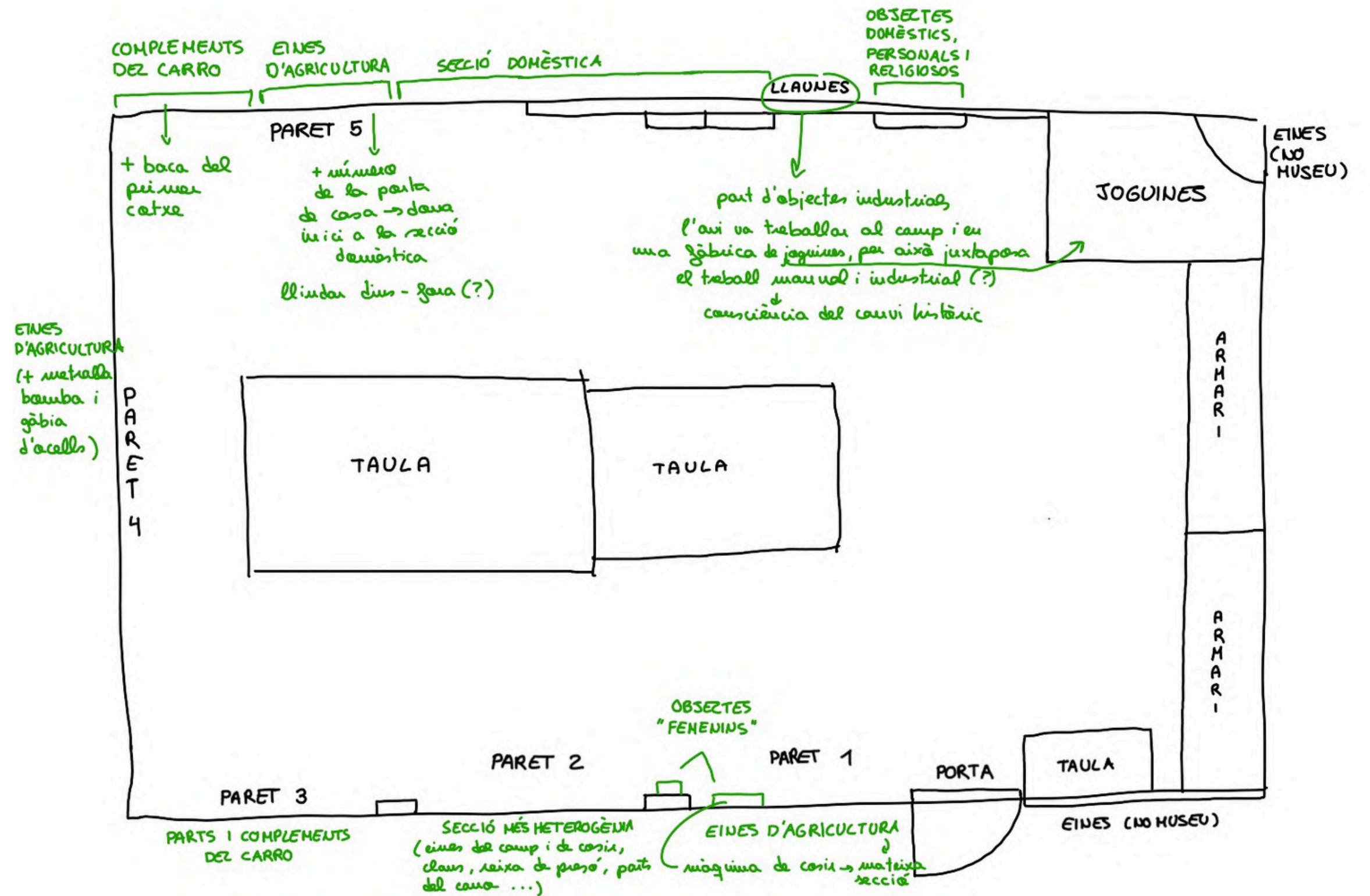
El document amb les fitxes ha resultat molt extens, així que es penjarà per separat i amb menys resolució a les imatges perquè es pugui penjar correctament.

A partir d'aquí, he revisitat el primer plànol per ubicar tots els objectes i intentar determinar la lògica amb la qual estan ordenats

Un públic heretat

DOCUMENTACIÓ

Un públic heretat

DOCUMENTACIÓ

Al museu trobem dues categories principals d'objectes: eines per treballar el camp i objectes d'ús quotidià. Malgrat això, no es pot dir que la col·lecció s'adhereixi rígidament a aquestes categories, ja que hi ha objectes com la reixa de presó, la col·lecció de licors o la metralla que no encaixen del tot amb la resta del museu. De totes maneres, no es pot negar certa organització; les parets 1,3,4 i la part esquerra de la 5 acullen les eines relacionades amb la pagesia -eines manuals, arades i peces i complements del carro- amb la inclusió de la màquina de cosir i el teler, que narren el treball de les dones. La resta de la paret 5 conté objectes domèstics. En canvi, a la paret 2 trobem una agrupació bastant heterogènia d'objectes: parts del carro, claus de casa, ferradures, un barrilet, una reixa de presó, etc. A banda d'aquesta classificació genèrica, no sembla haver-hi gaire més dedicació a la disposició dels objectes, no hi ha subgrups diferenciats visualment dins aquestes categories.

Tampoc sembla haver-hi cap requisit concret per decidir quins elements s'acollien, no es tracta d'objectes buscats, sinó trobats. No hi va haver gaire interès a anar a buscar les millors peces, ni les més originals, ni tampoc després hi ha hagut cap esforç per conservar-les en bon estat, sinó que simplement són objectes personals penjats de la

paret. Aleshores, se'm va plantejar una pregunta principal: quin interès hi ha darrere la creació del museu? Per què muntar un museu amb els teus propis objectes a casa teva?

No crec que es tracti d'una acumulació banal d'objectes vells; per digitalitzar els escrits del meu avi he hagut de traçar i resseguir les seves lletres, he replicat en les meves mans la seva tremolor i he memoritzat en quin ordre dibuixava cada lletra. He entès l'esforç que va suposar documentar cadascun dels objectes i la cura que hi ha darrere de la col·lecció. Així doncs, no és una simple acumulació d'antiguitats, sinó que hi ha una intencionalitat en l'exposició d'aquest conjunt d'objectes trobats.

A partir d'aquí vaig començar a considerar totes les possibles motivacions del meu avi per crear el museu. No hi ha manera de determinar amb seguretat quines van ser aquestes intencions: potser va ser un passatemps sense cap intent de transcendència, potser va ser producte d'una consciència històrica, síndrome de Diògenes o potser una revolucionària instal·lació avantguardista plena de *ready-mades* i un profund qüestionament de l'espai expositiu. Trobar una resposta podria ser molt interessant per mi i per la meva família,

però oferir una interpretació del que es podria estar intentant explicar pot resultar irrellevant i poc focalitzat per aquest projecte concret. No sembla oportú intentar perseguir el perquè, ja que no canviaria gaire la lectura actual d'aquest espai. Per aquest motiu, vaig decidir no centrar el projecte en aquesta direcció, sinó en explorar la lectura subjectiva que en puc fer jo d'aquest lloc.

Paral·lelament, crec que el museu ja ofereix una quantitat d'informació molt significativa i interessant, de manera que he decidit no crear cap 'obra' com a tal; vull que el projecte no s'enfoqui a afegir, sinó en llegir l'espai i la informació que ja ofereix.

Un públic heretat

RECERCA

La producció d'obra i teoria sobre el museu és notablement extensa, així cal acotar els referents que puguin ajudar a enfocar aquest projecte i a delimitar els aspectes que semblin més rellevants en el cas que estic treballant.

He consultat el text *En las ruinas del museo* (1993) de Douglas Crimp, on parla de la mortalitat de les obres dins el museu, els canvis en el rol d'aquesta institució en l'art contemporani i comenta *El museo imaginari* (1947) d'André Malraux. El text és realment interessant i m'ha ajudat a encaminar el projecte, però els temes que desenvolupa no m'han estat d'especial interès per dialogar amb el museu de l'avi.

Una altra font va ser *No tocar, por favor. El museo como incidente* (2013) del programa *Soy Camara* del CCCB. Així com la publicació que recull l'exposició *No tocar, por favor* que es va dur a terme al Museu Artium de Vitòria el 2013. D'entre aquests continguts em va cridar l'atenció una entrada del full d'incidències d'aquest mateix museu: "17/05/2012 *Se descubren numerosas hormigas que entran de la calle a la sala plaza. Se las mata.*" El museu de l'avi està replè de formigues, corcs, mosques, arnes i tota mena d'insectes, i amb això vaig trobar el que és precisament la particularitat del nostre museu: no s'hi han infiltrat els protocols d'ús.

Si parlem de museu en termes de la concepció social de l'espai, el museu de l'avi no podria estar-ne més allunyat. *Soy Camara* parla del museu com un espai amb uns protocols d'ús molt concrets, que són tots aquells comportaments que despleguem de manera automàtica en entrar en aquests llocs -podem dir-ne la 'norma o ritual social'-. En el cas dels museus, els protocols d'ús són molt clars: les mans recollides darrere l'esquena, mantenir la distància amb les obres, la mirada atenta, silenci, un ritme pausat, etc.

El museu de l'avi també té uns protocols d'ús, però no són en cap cas els que socialment hem atribuït a un museu. De fet, són molt ambigus, aquest espai actua més aviat com a traster-sala de jocs-menjador-despatx-taller que no com a museu. Les persones que visitem aquest espai, a part de no seguir cap dels comportaments habituals d'un museu, no prestem cap mena d'atenció a les peces exposades. Aquí podem afegir la teoria proposada per Maurice Merleau-Ponty a *Fenomenologia de la percepció* (1945) on, molt resumidament, sosté que les obres d'art només s'activen quan són mirades, és a dir, que l'observador és fonamental per a la realització completa de l'obra d'art. Per tant, podem dir que les peces d'aquest museu no actuen com a obres ni les persones com a públic.

Així doncs, repassant totes aquestes lectures sobre el museu i les obres, he hagut de reconsiderar l'estructura bàsica del museu de l'avi. Proposo que aquest cúmul de 'descuits' han acabat revertint els rols del nostre museu. Aquí són les peces les que assisteixen a cada obertura seguint al peu de la lletra els protocols establerts: observen, mantenen la distància, romanen en silenci i mai han intentat tocar les obres. Seguint aquesta lògica, les obres seríem nosaltres: el nucli familiar som la col·lecció permanent d'obres i aollim exposicions temporals de persones que ens acompanyen en grups curats. Nosaltres ocupem el museu, performem i esdevenim els observats per aquest públic tan peculiar. En resum, el nostre museu té les obres més vives del món i el públic més respectuós i fidel possible.

Un públic heretat

PROPOSTA DE FORMALITZACIÓ

Amb aquesta idea al cap, proposo una catalogació de les peces que l'avi va col·leccionar, però documentant-les com a persones, com a visitants recurrents del museu. Crearé un catàleg amb fitxes individuals per a cada objecte amb les dades que va apuntar el meu avi adaptades a la descripció d'un humà; per exemple, en lloc de data de fabricació, any de naixement; en lloc de funcionalitat, ofici; en lloc de número de catalogació, número d'identificació, etc. El recull acollirà la col·lecció completa que va registrar el meu avi i el conjunt de llaunes - agrupades com una sola peça-.

D'aquesta manera, aconseguiré fer un àlbum amb el registre complet dels objectes que l'avi va exposar al museu amb les seves dades reals, però afegint un petit gir que permeti jugar i dialogar amb cada article. A banda, encara que d'una manera una mica superficial, hi ha una petita reflexió sobre el paper del museu, els protocols d'ús i la relació entre l'objecte i el públic.

A continuació, com a exemple, mostraré un primer esborrany de com es podrien formalitzar aquestes fitxes:

41 Molinet de cafe, una de les peces mes antigues. De quan teniam un cafe 1892 public a dalt al 2' pis. Durant la guerra civil 1936-1939 y molinom blat

Núm. d'identificació: 41
Nom i Cognoms: Molinet de cafè
Any de naixement: 1892

Un dels visitants més vells, va treballar al cafè que hi havia a la segona planta d'aquest edifici durant la Guerra Civil Espanyola (1936-1939), i està juvilat des d'aleshores. Millor no preguntar-li de quin bàndol estava.

En aquest exemple espot veure com s'han adaptat les dades de l'objecte a les d'una persona. A més, he afegit un petit comentari final que, a banda de ser una mica irònic, afegeix la informació que m'ha arribat oralment sobre aquestes peces. Al nostre poble hi havia dos cafès durant la guerra civil: el republicà i el franquista, aquest segon era el que estava dins de casa nostra, per aquest motiu millor no preguntar les seves creences polítiques al molinet de cafè.

Un públic heretat

REFLEXIONS FINALS

Mentre el projecte avança s'obren infinitat de línies de treball i investigació: el museu particular com a mostra d'identitat, el fetitxisme dels objectes, el record personal en diàleg amb la història i la identitat col·lectiva, els protocols del museu, etc. Aquesta multiplicitat d'opcions ha fet que el projecte comencés de manera molt dispersa i lenta; el més complicat ha estat acotar el punt de vista a desenvolupar per tal que el projecte no es quedi en la superfície del tema, sinó que aprofundeixi en un dels aspectes que m'ha semblat més rellevant. Malgrat haver aconseguit acotar la temàtica, cal continuar la recerca i documentació per intentar enriquir el discurs i la formalització de la proposta.

Per una banda, considero iniciat el projecte de documentació i interpretació subjectiva del museu, que per ara ja requereix una recerca, anàlisi i comprensió d'una quantitat d'informació molt àmplia i que ofereix una reflexió artística inacabable. Però, per altra banda, no queda descartat que aquesta primera aproximació artístic-teòrica pugui donar lloc en un futur a una altra intervenció més pràctica; alguna peça com a tal que, a partir de les reflexions sobre l'herència familiar i el museu i els seus rituals socials, sigui creada com a obra independent en diàleg amb el museu de l'avi.

Un públic heretat

ANNEX FOTOGRÀFIC

Taula i eines de l'avi, a la dreta de la porta d'entrada

Un públic heretat

ANNEX FOTOGRÀFIC

Paret 1, a l'esquerra de la porta d'entrada

Un públic heretat

ANNEX FOTOGRÀFIC

Paret 2, museu

Un públic heretat

ANNEX FOTOGRÀFIC

Paret 3, museu

Un públic heretat
ANNEX FOTOGRÀFIC

Paret 4, museu

Un públic heretat

ANNEX FOTOGRÀFIC

Paret 5, museu

Un públic heretat

ANNEX FOTOGRAFIC

Paret 5, museu

Un públic heretat

ANNEX FOTOGRAFIC

Paret 5, llaunes

Un públic heretat

ANNEX FOTOGRÀFIC

Paret 5, llaunes, objectes del museu, eines de l'avi (no són part del 'museu') i joguines

Un públic heretat

ANNEX FOTOGRÀFIC

Armaris, paret a la dreta de l'entrada